

Notitie

Onderwerp Reactie UNL internetconsultatie regeling macrodoelmatigheid

---

Algemene reactie

Voor UNL is het van groot belang dat het onderwijs aansluit op de veranderende maatschappij en arbeidsmarkt. UNL deelt met het ministerie van OCW de overtuiging dat het wenselijk is dat samenwerking tussen onderwijsinstellingen wordt gestimuleerd en dat vernieuwing in het bestaande aanbod wordt doorgevoerd. UNL ziet echter niet op welke manier hier aan bijgedragen wordt met deze regeling. De regeling maakt het ingewikkelder om aan de veranderende vraag te voldoen.

Hieronder benoemt UNL drie hoofdpunten waarop universiteiten graag aanpassingen zien en een aandachtspunt.

Hoofdpunten

1. Behoud doorlopende aanvraagmogelijkheid en strakker proces zienswijzen gewenst
  - a) Problemen
    - Wanneer instellingen slechts op twee momenten kenbaar kunnen maken dat zij nieuwe opleidingen willen starten, zorgt dit voor vertraging in de procedure (het kan immers voorkomen dat een instelling de interne procedure pas net na de deadline voor het aanvragen van een nieuwe opleiding heeft afgerond en daardoor pas een half jaar later een nieuw verzoek kan doen).
    - Door te werken met voornemens, ontstaat er ruimte om instellingen te verplichten hun bezwaren tijdig kenbaar te maken en met de indienende instelling in gesprek te gaan. Zonder verplichting kan er echter alsnog op een laat moment een zienswijze worden ingediend met als mogelijke gevolg een negatief besluit op de aanvraag.
    - Het onbekostigde onderwijs kan, door de verbreding van het artikel over zienswijzen, met deze regeling een grotere invloed hebben op het publieke onderwijs. Dit zorgt voor oneerlijke concurrentie omdat de regeling alleen van toepassing is op het bekostigde onderwijs. Bovendien kan dit het proces onnodig traineren.
    - De tekst in artikel drie is onduidelijk en multi-interpretabel. Het is ook onduidelijk wat de procedure is als de instelling niet binnen 12 maanden na het kenbaar maken een aanvraag doet.
  - b) Gewenste oplossingen

- Behoud (zoals in de huidige regeling) dat instellingen gedurende het hele jaar aanvragen kunnen doen.
- Voeg aan de regeling toe dat instellingen die een (negatieve) zienswijze willen indienen, eerst met de instelling die de aanvraag heeft ingediend, in gesprek moeten zijn geweest.
- Behoud de rol van het onbekostigde onderwijs zoals deze in de huidige regeling geschetst wordt.
- Herschrijf de tekst van artikel 3 zodat duidelijk wordt dat de strekking van het artikel is dat:
  - er twee momenten per jaar zijn waarop een instelling het voornemen tot een aanvraag bekend kan maken en
  - dat na bekendmaking van het voornemen de instelling binnen 12 maanden de aanvraag moet indienen.

2. Monitor afschaffing hertoetsingsprocedure

a) Problemen

- Er zijn meerdere redenen waarom er gebruik gemaakt wordt van de hertoetsingsprocedure. Voorbeelden zijn vertraging bij de NVAO of samenwerking in internationale joint-degrees met andere inleveren reactietermijnen in het buitenland.
- Het afschaffen van deze hertoetsingsprocedure zorgt voor extra werkdruk omdat het dossier voor de toets nieuwe opleiding (TNO) al helemaal moet worden voorbereid voordat er zekerheid is over de macrodoelmatigheid.

b) Gewenste oplossing

- Maak expliciet afspraken met de NVAO over de doorlooptijd van de TNO.
Omdat het behouden van de hertoets nu wettelijk niet mogelijk is, is het van belang de gevolgen van de afschaffing van de hertoetsingsprocedure zorgvuldig te monitoren. Indien uit de monitoring nadelige gevolgen blijken, moet een traject worden gestart om naar oplossingen hiervoor te zoeken.

3. Criteria voor het starten van een nieuwe opleiding moeten ook toekomstgericht zijn

a) Problemen

- In de nieuwe regeling blijft een van de eisen dat instellingen aan moeten tonen dat er zowel een kwalitatieve als kwantitatieve behoeftecriterium is. De data die hiervoor gebruikt kunnen worden, zijn echter lang niet altijd toereikend, omdat deze data uitgaan van de huidige arbeidsmarkt. Vooral als het gaat om opleidingen die zich richten op een toekomstige arbeidsmarkt of interdisciplinaire opleidingen, is een kwantificeerbare vraag definiëren niet mogelijk. Die data zijn namelijk niet beschikbaar.

- De regeling richt zich sterker dan eerst op de arbeidsmarkt. Dit blijkt ook uit het feit dat onderbouwing vanuit maatschappelijke en wetenschappelijke behoefte alleen nog maar als kan-bepaling in de toelichting staat.
- b) Oplossingen
  - Schrap de eis rondom kwantificeerbaarheid van het behoeftecriterium.
  - Geef onderbouwing van de maatschappelijke en wetenschappelijke behoefte weer een serieuze plek als criterium.

Aandachtspunt

1. Vernieuwing binnen het huidige aanbod

Er wordt gestuurd op vernieuwing binnen het huidige aanbod maar de richtlijn *dat een verantwoorde omgang met de ruimte wat OCW betreft ligt op het maximaal wijzigen van 50% van de beoogde eindkwalificaties van de gehele opleiding (inclusief alle varianten) in zes jaar* is verdwenen uit de toelichting bij de regeling (stond wel in een eerdere conceptversie). Zonder deze toelichting is onduidelijk hoeveel vernieuwing de NVAO bij een heraccreditatie zal toestaan.

Oplossing: voeg de tekst opnieuw toe aan de toelichting.